

S parobrodom »Banija« na putu oko Afrike

Zlatko Pilaš, por. trg. mornarice

I ponovo, poslije sedamnaestodnevnog boravka u luci, trebalo je preći na naš uobičajeni život — život pomorca.

Brod je vršio probe stroja, vrteći se pred riječkom lukom u krugu. More je bilo tiho kao ulje, a široka, pjenušava brazda ocrtavala je veliki krug. I poslije jednog sata vožnje, pošto se stroj pokazao kao dobar, brod je zaplovio, na svoje putovanje, prema crnomorskoj luci Novorossisk.

I noć je padala tiha i mirna, kao i provedeni dan u riječkoj luci, a mi smo već prolazili kroz Kvarnerske otoke, koji su se ocrtavali svud uokolo na divnoj mjeseci.

Eto, i ponoć je prošla. Straža se na mostu smjenila, kao i obično i ponovo je sve utihlo. Ali sreća nam nije bila sklona.

Naš stroj, kao umorni starac počeo je »kljusati«. Blagi udarci odzvanjali su sve jače i jače, te se kroz kratko vrijeme pretvorilo u zaglušnu lupu. Sa ovakvim strojem putovanje se nije moglo nastaviti i zapovjednik odredi da se laganom vožnjom prosljedi do luke Split. Lagano smo plovili i oko 20 sati 28. augusta bacili smo sidro pred lukom Split.

Kroz naredna tri dana izvršen je popravak i p/b »Banija« 2. septembra ujutro isplovi iz Sjeverne luke Split, da malo zatim ostavi za sobom Split i otoke ispred njega.

Vrijeme je naglo mijenjalo. Sve jače i jače duvao je vjetar iz smjera SE. Oblaci su žurno letjeli nebom i zasipali nas svojim teškim teretima kiše. Ali mi smo već plovili »širokim morem« i premda tek isplovili, već smo počeli nagađati kad bi se mogli povratiti i ponovo vidjeti Lastovo, Vis i domaću luku.

Reći ćete da su to samo riječi, ali ne, to je neka skrivena i neodoljiva snaga, koja pomorca neprestano privlači rodnom kraju, to je ona sila, koja nas kreće da plovimo i da se ponovo vratimo u svoj Dalmatinski krš. Nemožete pojmiti radost, kada barba n. pr. u Baton Rouge (Louisiana) reče da brod ide za Domovinu; sve je tada življe, pa i brod kao da brže hita jer zna da nosi sretne mornare svome domu.

Narednih dana život se na brodu ponovo ustalio: — Straže se smjenjivale, — nitko nas nije gnjavio i dosađivao nam, kao što je to slučaj u lukama i mi smo se osjećali ponovo pravi gospodari u svome domu.

Vrijeme je bilo lijepo, osim ono malo nevremena, kojeg smo imali u kanalu Doro (Grčki Arhipelag). Toga dana, pošto smo već više puta gubili »guveran«, konačno u noći morali smo poći u zaklon u zaliv Karistos. U uvali smo našli šest brodova, koje je zadesila ista sudbina.

Vjetar nije popuštao, ali ovdje ga je bilo mnogo manje. Ostali smo na sidru do sutra u jutro i pokušali ponovo.

Tek kasno u noći uspjelo nam je izgubiti iz vida svjetionik Phassa. Toga dana brod dva puta nije slušao kormiro, te smo morali činiti krugove, da bi ponovo došli u željeni kurs. U malom prostoru bilo je pet-šest brodova.

Na domaku Dardanela vrijeme je bilo lijepo i sunčano, a Mramorno more i Bospor bili su tihi. Slijedeća dva dana plovili smo Crnim morem, koje je bilo lagano naborano, ba bi ujutro 10. septembra uplovili u luku Novorossisk.

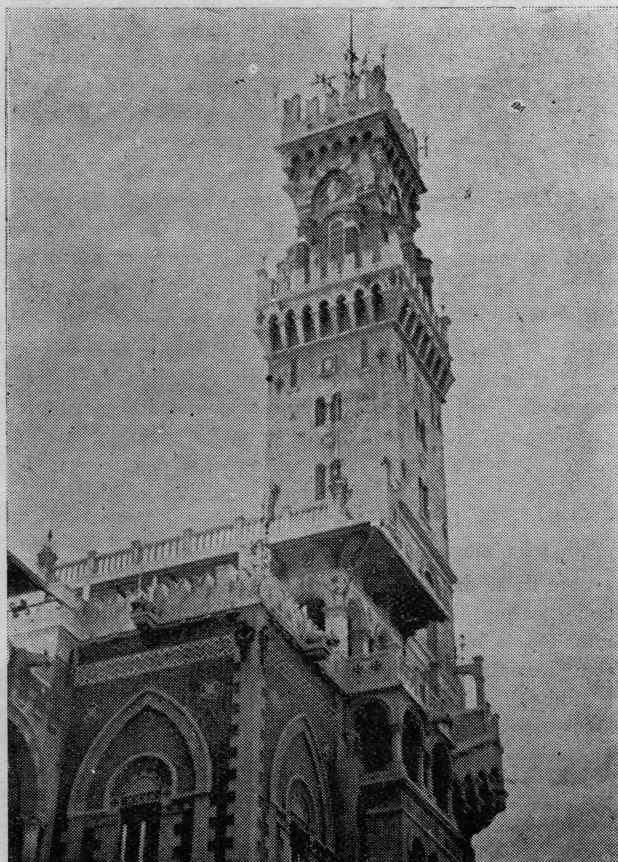
Nekoliko sati čekali smo peljara, a kroz to vrijeme čuvalo nas je, kao i ostale brodove, vojni patrolni čamac. U poslijepodnevnom satima bili smo vezani kraj silosa. Poslije obavljenih lučkih formalnosti, započeo je ukrcaj pšenice.

I naravno u ovoj luci, kao i u svakoj drugoj u SSSR-u, došla je predstavica »Interclub-a«, da bi povela posadu u njihove prostorije, gdje se može zabaviti na razne načine. Može se čak i plesati, jer su djevojke za ples i zabavu već unaprijed određene.

Pošli smo. Klub je prekrasno uređen i snabdjeven sa šahovima, raznim ilustracijama, albumima, koji prikazuju Moskvu i njenu raskoš, stolom za ping-pong i biljarom, te kino dvoranom.

Pregledali smo albume, igrali ping-pong, gledali film i dobili za uspomenu razglednice Moskve, jer — razglednice luke još nisu tiskane — tako nam je rekala žena — šef doma u Novorossisku.

I u ostalim ruskim lukama dobijali smo iste odgovore, ali razglednicu niti jednog lučkog grada nismo nigdje dobili. Zašto je to tako, nismo mogli odgonetnuti. Priljeni smo bili srdačno. Pozvani smo da odigramo i nogometnu utakmicu.

Aleksandrija: Montaza Palace, bivši Farukov dvorac

micu, ali mi nismo imali vremena, jer za nepuna dva dana brod je bio nakrcan i mi smo morali isploviti.

Napustili smo Novorossisk 12. IX. oko pola noći, na putu za Alexandriju, gdje smo uplovili poslije pet dana putovanja. Tokom cijelog putovanja vjetar i more imali smo u krmu.

Još isto večer vezali smo se u luci Alexandrija i po obavljenim lučkim formalnostima, brod su napunili Arapi. Jedan je dolazio za ovo, drugi za ono; stigla su i dva stražara u civilu, jedan policajac i svi su trebali da čuvaju brod. Pa i uza sve to pokrali su nam dosta drvene građe, koja se nalazila na palubi, a služila je za žitne pregrade u skladištima. Sutradan, kao i narednih dana, stigli su trgovci sa različitim robom i širom po palubi otvarali svoje dućane. Prosto na čovjeka nasrću i nastoje da mu kupite bilo koju stvar.

Šetali smo i gradom, sjedali pred restauracijama, a oko nas u dugim bijelim »flajdama«, mali i veliki, trčali su noseći razna jestiva i sitne predmete. Niti jednog minuta niste mogli biti mirni, jer su sad jedni, sad drugi dolazili k stolu. Ipak najdosadniji od svih jesu čistači cipela, oni su nas tako progonili, da smo konačno platili račun i pošli na brod.

Zamislite — imate lijepo očišćene cipele, a oni hoće da vam ih čiste. Nije rijedak slučaj da vam jedan očisti, a drugi poslije dva minuta sjedi ispred vas i traži istu stvar.

Ali nije ni to sve. Ima i onih što voze »cimbala«, skaču ispred stola i puštaju kojekakve piskave glasove, dok drugi navija tu putujuću spravu. Po završenoj predstavi, naravno, ubire se doprinos od gostiju. Da ga se što prije riješite, svak se hvata za džep i vadi malo sitnog novca. Ali takove se slike neprestano ponavljaju, jedan pođe, drugi dođe.

I tako idete kroz centar grada, a od jednom eto jednoga, vadi nekakove spise i priča kako je najbolje pivo ili vino u nekom lokalu. Neumoran je i ide ukorak s vama. Najbolji lijek za to je ići naprijed i nedavati nikakove pažnje takovim ljudima, jer će ipak nakon desetak minuta poći na drugu stranu. Takova je Alexandrija i ljudi u njoj i za to je treba poznavati. Ima u Alexandriji i lijepih stvari.

Grad je lijep, a naročito Longo di Mare, koje je u svojoj dužini prepuno kupalištima, a na samom kraju nalazi se bivši Farukov dvorac »Montaza place«. To je prekrasna građevina, koju okružuje šuma palmi i raznog tropskog bilja. U sunčanom lijepom parku, usred zelenila, pruža veličanstvenu sliku lijepi bazen za plivanje. Oko centralne zgrade nalaze se i mnoge druge, u kojima je stajala straža.

Prije je to tlo bila svetinja, gdje obični građanin nije mogao prići, niti iz bliza. Sada po zelenim parkovima, prekrštenih nogu, sjede starci i žene, a vesela djeca skaču oko, ne znajući za tužnu prošlost ovog lijepog mjesta. To nitko nije smio ni okom pogledati, a mlade djevojke iz bilo kojeg kraja zemlje gubile bi svoju mladost u jednoj od privatnih soba zloglasnog vladara.

Ma da se dva puta ženio (Faruk se sa prvom ženom rastavio, jer mu nije mogla roditi sina), nije ni drugu vele cijenio. On je bio samo pustolov, bogat i neumoljiv, dok je jadni siromašni puk, proseći po ulicama zaradivao svoju kuru kruha. I u takovim danima rađala se mržnja, mržnja, koju su gajili svi skupa i jednoga dana zbacili silnika, otvarajući vrata njegove rezidencije sami sebi.

Razgledali smo sobu po sobu; odijela, haljine, nakite i odlikovanja, pa i dječje igračke. Sve je upravo onako, kako je bilo prije; jedino umjesto živih bića ostale su samo njihove fotografije, da podsjećaju na one, koji se tu više nikad ne će vratiti.

Auto je jurio prema gradu i ostavljao za sobom prepune plaže, a u daljini još se mogao vidjeti Narodni muzej »Montaza place«.

Posjetili smo još Zoološki vrt, koji se potpuno obnavlja, muzej, stare iskopine i katakombe, te grobnicu faraona Taltamosa. Zadivljeni ljepotama i znamenitostima, vraćali smo se prema luci, gdje je naš brod još uvijek iskrcavao svoj teret. Na velikom prostoru bila je naslagana sva sila vreća, u kojima se nalazio teret pšenice sa našega broda.

NAPUSTILI SMO ALEXANDRIJU

Šestog dana, pošto brod diže visoko svoj pramac, odpuštismo vezove sa kolona i dok je Alexandrija pružala divnu sliku pod raznobojnim svjetlima, mi smo se, blago se valjajući na valovima Sredozemnog mora, lagano udaljivali od nje.

Vrijeme je bilo lijepo i tiho, te nam napredovanje nije ništa ometalo. No, kad smo bili u blizini Alžira, zapuhao je jaki vjetar iz smjera SW i kroz nekoliko sati brod je osjetno gubio na brzini, valjajući se i posrćući na uzburkanom moru. Sutradan je bilo još gore i pratilo nas je sve do rta Calaburas na južnoj Španjolskoj obali. Za to cijelo vrijeme, skoro do obale Španije, pratio nas je jedan brod francuske ratne mornarice, jer oni kontroliraju tu zonu Sredozemnog mora.

Prošavši Gibraltar naišli smo na lijepo vrijeme i ostatak puta do luke Safi prešli po mirnoj pučini Atlantika.

Luka Safi nalazi se oko 140 Nm južnije od Casablanke.

Mala luka, u kojoj nije najprijetnije stajati, kao ni na sidrištu ispred nje uslijed jake »štigajice«, ima moderan uređaj za krcanje fosfata (1000 tona za 1 sat).

Jednu noć ostali smo na sidru pred lukom, čekajući da parobrod »Lovno« ukrcsa svoj teret. Kad su isplovljavali pozdravili smo se brodskim sirenama i već tada zaželjeli jedni drugima sretnu Novu 1959. godinu. Oni su se vraćali za Jugoslaviju, a mi za Cape Town i Durban.

4. oktobra počeli smo krcati teret, a 5-oga već odpuštali vezove i spremali se na novi dugi put.

Poslije šest dana plovidbe pristali smo u Dakar da popunimo rezerve pogonskog goriva i poslije pet sati boravka nastavili smo putovanje prema Cape Townu. Cijelo vrijeme, do »Konjskih tišina«, puhao je svjež NE pasat, a veliki valovi često su se prelijevali preko krmenog i pramčanog zdenca.

Približavali smo se Ekvatoru i pošto nas većina na brodu nije nikad bila na južnoj hemisferi, spremali smo se da čas »krštenja« bude što veseliji. Ali nekoliko dana pred Ekvatorom, skriilo se sunce, a mi smo bili prinuđeni obući debele zimske maje. I već smo svi mislili, da od toga neće biti ništa, kad točno onoga jutra, kad je pravac u 10 sati (astro-nomski snimak sunca, te računskim putem dobivena daljina i smjer) presjekao liniju Ekvatora, pokazalo se sunce i omogućiilo nam, da čin »krštenja« obavimo.

Točno je bilo 11.30 kad se drugi časnik stroja spremao na ručak, kad je sa komandnog mosta zapljuštala voda, a on sav mokar bio prisiljen, da se vrati u svoju kabinu., Iza njega došao je na red prvi strojar, a onda redom svi. Svuda su letjeli mlazovi vode, a posada se smijala i vesilila.

Kao sve, prošlo je i to. Brod je lagano plovio prema svome odredištu, blago posrćući na valovima iz SE (na južnoj polukugli uzimaj smjerove obratno nego na sjevernoj).

Pred nama je još bio put od 2.600 Nm (nautičkih milja) od ukupno 4.900, koliko iznosi rastojanje od Safi do Cape Towna.

Vjetar je neprestano jačao, a uzburkano more počelo prelijevati palubu i grotla skladišta. Brod se uzdizao i ponovo spuštao u vodene doline, da bi uz veliku škripu, u svim svojim djelovima, ponovno se dizao uz slijedeći val. Straže su se na mostu redovito smjenjivale, a svakog novog jutra očekivali smo poboljšanje vremena.

I konačno poslije pet dana, kad se more donekle umirilo, izmjereni su stonovi i tankovi i u lijevom stonu skladišta broj 1 visina vode iznosila je 18 palaca (oko 44 cm).

Zapovjednik je naredio da se otvori skladište i pregleda brodska oplata, što je i učinjeno.

Po izvršenom pregledu ustanovljeno je, da je na lijevoj strani, po prilici na gazu od 23 noge, napukao jedan lim i kroz njega ulazi voda u unutrašnjost broda. Nakon višesatnog rada uspjelo je prodor lokalizirati, postavljanjem cementnog bloka. Skladište se zatvorilo, jer je ponovo zapuhao jaki SE pasat. Sad smo se nalazili blizu same obale, udaljeni svega 500 milja od Cape Towna. Vjetar je dostigao snagu 9 po B. s. Kad smo 29. X. oko 23 sata poslije toliko dana ugledali ponovo svjetionik. Bio je to svjetionik Columbine, udaljen svega oko 60 Nm od Cape Towna.

DOLAZAK U CAPE TOWN

Novim jutrom i vrijeme se poboljšalo. Plovili smo po manje uzburkanom moru i u poslijepodnevnim satima prevladjivali poslijednje milje ove etape. Za krmom se u magli gubio otok Dassen, a subočice ocrtavao niski otok Roben. Pred nama se pružila veličanstvena slika Table montagne, ispod kojega se u svim pravcima prostirao Cape Town, ta toliko očekivana luka.

Sunce je bilo visoko, kad se na brod ukrcao lučki peljar i uveo nas u luku. Svi koji su bili slobodni od dužnosti, sa nestrpljenjem su očekivali poštu; željni da što prije saznaju novosti od svojih kuća.

Brzo su obavljene lučke formalnosti, podjeljena sva sila pošte, a iza toga mogla su se vidjeti zamišljena i vesela lica, već prema tome kakove je vijesti tko dobio.

Već poslije dva sata boravka došao je i prvi jugoslaven na brod. Kad se je predstavio, saznali smo da je to naš konzul u Cape Townu. Došao je na brod sa svojom suprugom i strašno se ljutio na Agenciju, koja mu je dala krivo obavještenje o našem dolasku. Uz tursku kafu, proveli smo izvjesno vrijeme u razgovoru i bili smo upozoreni o nekim zakonima Južno-Afričke Unije. Jedan naročito važan za vas — rekao nam je konzul — jest ne ići sa obojenim ženama, jer je kažnjivo sa šest mjeseci zatvora. Ovu smo zabranu i te kako kasnije žalili, jer obojene djevojke su najljepše.

Posjeta konzula nas je mnogo dojmila, a također i poziv da posjetimo njegov stan. Sutradan bili smo lijepo primljeni; upoznali se i sa sekretarom i njegovom familijom i ibili neobično sretni, da smo u ovoj dalekoj zemlji naišli na divne ljude, koji predstavljaju našu zemlju.

Za vrijeme boravka, dolazili su i drugi jugoslavenski iseljenici, tako da je cijela posada; jedni sa jednima, drugi sa drugima, obašla cijeli grad, bližu i dalju okolicu i puni zahvalnosti prema tim ljudima, napustili smo ovaj lijepi grad, koji se prostire na samom krajnjem jugu Afričkog kontinenta.

Nesumnjivo, bio bi još ljepši, kad ne bi postojale tolike rašne razlike, među crnim i obojenim, sa jedne strane i bijelcima sa druge strane.

Glavna radna snaga su domoroci, koji dolaze iz rezervata, rađe po 5-6 mjeseci i ponovo odlaze svojim kućama, a zamjenjuju ih novi. Tako se to neprestano mijenja, a bijeli čovjek vrši samo nadzor.

IZ CAPE TOWNA ZA DURBAN

I konačno, kao i uvijek, došao je dan da se mora ponovo na more.

Bilo je to poslije osam dana divno sprovedenih u velikom gradu, ispod gorostasne Table montagne, na koju se uspinje sa žičarom i sa čije se visoravni vidi rt Dobre Nade, sa svim okolnim uvalama i mjestima. Jedino u vedrim i tihim danima ne prekrivaju ga oblaci i tada je jedino i moguća posjeta. Jutro je bilo, za razliku od ostalih, puno magle i sitna kišica padala je, kad je pramac »Banije« lagano sjekao mirnu površinu južnog Atlantika. Već oko 10 sati počelo se nazirati sunce, a pomalo i obalni predmeti. Magla je žurno nestajala i kroz kratko vrijeme mogli smo vidjeti krasne uvale i zelena polja oko rta Dobre Nade.

Plovili smo dalje, prema rtu Aghulas. Vidjeli smo Quin Point, gdje je prije rata na podvodnu hrid naletio brod »Avala«. Držali smo se samoga kraja, jer jaka struja, zvana »Agulhas«, teče protivno našem kursu, ali smo morali budno paziti na podvodne sprudi i grebene, s kojima ovaj predio obiluje. Obalna linija navigacione karte prepuna je nasukanih brodova i stoga i to opominje pomorca da bude uvijek oprezan.

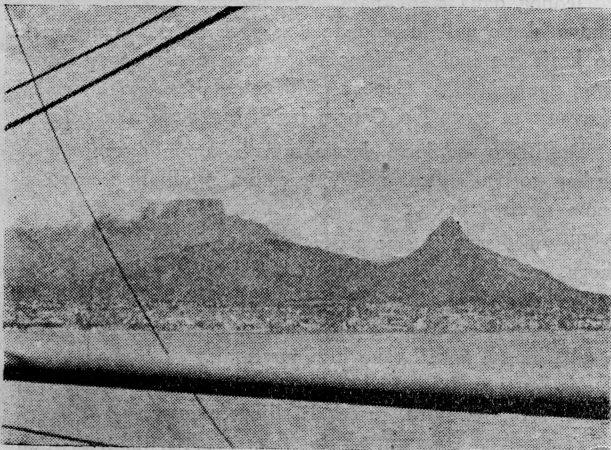
Plovili smo sporo, nekad brzinom od 3-4 Nm na sat, pa ipak smo petog dana putovanja oko 21 sat oborili sidro pred lukom Durban.

Pošto se straža peljarenja u ovoj luci ne obavlja noću, za brodove koji dolaze, jedino u slučaju više sile (da je brod oštećen i traži pomoć), to smo ostali na sidru do jutra, blago se njišući na valovima mrtvog mora iz SE.

DURBAN

Noć je. Straža na mostu i u stroju, kao i uvijek u ovakovim zgodama, nastavlja se po pomorskom običaju. Nekog naročitog posla nema i stoga čovjek može, kao što nam je to većinom i dosuđeno, uživati u raznovrsnosti pejzaža pokraj kojih prolazimo. Tako se i noćas pred našim očima pružila divna slika — Durban, gledan sa pučine Indijskog oceana s tisuće svjetlećih sijalica oćaravao je.

I tada u mislima sjetih se jednog divnog grada, samo mnogo manjeg — grada podno Srđa, čija su se svijetla već toliko puta blago gasila za krmom našeg broda. Pa premda daleko 6.000 milja ja sam se živo sjećao svih zgoda i nezgoda doživljenih u Gružu, Lapadu i Stradunu. Sjećanje na divne gradove i luke, na ugodno sprovedene dane i noći, to je jedino što nam ostaje i što nas prati po beskrajnim pu-

Pogled s pučine na Cape Town sa hridinama »Lion head« i »Table montagne«, koji je prekriven oblacima

činama mnogih mora i oceana, jer život na »tramperima« nije niti malo zabavan.

Stráže su se u pola noći smjenile, a grad je polako zamirao. Na ulicama nije više bilo one živosti i sve je obuhvatila koprena noći.

Jutro je osvanulo kišno i maglovito, tako da smo jedva vidjeli ulaz u luku. Lučki peljar došao je na brod i kroz malo vremena bili smo vezani uz obalu na Blufu, gdje smo započeli s ukrcajem ugljena za jednu od luka Italije. I ovdje, kao i Cape Townu, na brod su došli naši iseljenici. Za cijelo vrijeme boravka bili su s nama; pokazivali grad i okolicu, Vidjeli smo i Zoolu land — domovinu najjačih i najljepših crnaca Južne Afrike, zoološke vrtove, divne plaže i ostale znamenitosti ovog velikog i lijepog grada. Jedne nedjelje idući prema Johannesburgu, zaustavili smo se ispred hotela »1000 Hills« (1000 brijegova). Pred nama se pokazao zbilja divan pogled — ne 1000 nego i više brijegova s malim kolibama Zoolu plemena.

I neumorni krstarili smo asfaltiranim cestama, ali ne pješke, jer tamo skoro i nema pješaka, pa nismo niti primjetili da je već došlo vrijeme našeg odlaska. Devetog dana trebalo je isploviti, rastati se i zaboraviti život, na koji smo se tek bili pomalo navikli.

21 novembra napustili smo Durban, oprostili se od dragih prijatelja i zaplovili prema talijanskoj luci Genova.

Odmah po izlasku iz luke dočekalo nas je nemirno more. Imalo je i to svoju dobru stranu: — naš vođa palube nije trebao prati donje djelove nadgrađa, pomoglo mu je more. Ako ovako potraje, kad ćemo preći put od 6.200 Nm, mislili smo tada mi. Ali slijedećeg jutra, na naše čuđenje, vjetar i more naglo su oslabili, brod je prestao da se valja i mi smo, već poslije podne toga dana, plovili po mirnoj površini Indijskog oceana. Pa mnogo je bolje ovako — rekao je drugi kuhar.

I dani su se smjenjivali jedan za drugim. Treba ih proći 30.

Već smo prošli i Mosambique kanal, Comoro otočje i novi kurs vodio nas je na rt Guardafui. Prvog decembra ponovo smo prešli Ekvator. Na brodu se sve odvijalo normalno — rad na palubi i u stroju tekao je svojim uobičajenim tokom. Topli sunčani dani sa svih su skinutli košulje i ponovo svi smo bili kao crnci. U stroju je bila temperatura po 50° C, a na mostu ispod tenda bilo je ugodno.

U kabinama je bilo toplo, pa su se mnogi preselili na palubu čamaca, gdje su se osjećali mnogo bolje i udobnije.

Jednog dana stigla nam je neslužbena vijest da poslije Genove idemo u Pulu, a onda i za Dubrovnik. Veselju nije bilo kraja, no ipak se nismo svi mnogo opajali tom »bombom«, znajući da je Genova prilično udaljena od Pule. Ta dokovanje se može i u Genovi izvršiti, a onda nema doma.

Došli smo u Aden 6. decembra da bi popunili rezerve pogonskog goriva, a iste noći 7. decembra ispolivili prema Crvenom moru i Suezu.

Te noći saznali smo za naše slijedeće putovanje, koje nikoga, sem mladića na ovome brodu, nije razveselilo. Iz Genove za River Plate prazni. Znači još najmanje četiri mjeseca ne vidjeti Lastovo ni Vis. Možda je to zato, što smo po odlasku svi željeli tako brzi povratak.

Za šest narednih dana prošli smo Crveno more, uplovili u Suez i tu, na sidru, pričekali slijedeće jutro.

U konvoju smo bili predzadnji, a peljar je bio jedan Arap. Tužio se stalno da brod nema automatsko kormilarenje, da nema indikatora i evo nas u jezeru, gdje se čeka dok

prođe suprotni konvoj, staviše nas na posljednje mjesto. Kod Ismailije promijenili smo peljara i od novoga, koji je došao saznali, da smo zakasnili iza konvoja oko jedan sat. Vozili smo do tada sa pola snage, a novi peljar odmah je stavio kazaljku telegrafa na »Svom snagom«. — Da ste još deset minuta zakasnili — rekao nam je on — morali bi se vezati i pustiti da prođe drugi konvoj sa suprotne strane. — I već u 22.30 sati mi smo stigli brod pred nama i čak morali skoro pola sata voziti lagano i sasvim lagano, jer smo se približili njegovoj krmi na manje od sto metara.

— Pa vaš brod je odličan, dobro kormilari i bila bi prava šteta da ste zaostali iza konvoja — govorio je peljar.

— Da to je točno, ali kad svi peljari nisu jednaki — odgovorio sam mu ja. On je bio čovjek srednjih godina, po narodnosti Nijemac i do prije godinu dana vodio je brodove kroz Killski kanal. Njemu nije smetalo što brod nema automatsko kormilarenje, a niti indikator; važna mu je brzina broda a nadasve njegova hladnokrvnost u peljarenju. Rekao bi: — Gospodine časniče ja idem pogledati vaš stroj, a vi vodite brod kako znate. — I otišao bi. Noću na pramcu, prolazeći kanalom, svaki brod ima ogromni reflektor, koji osvjetljava sve, a uza sve to kanal je obilježen sa crvenim i zelenim svijetlima.

Zapovjednik mu se posebno, na odličnom peljarenju zahvalio, jer mnogo znači izgubiti pola ili cijeli dan, čekajući vezan u kanalu. Ta je sudbina zadesila jedan stari talijanski tanker »Alkantara«, kojeg su ostavili još u jezeru Great Bitter.

U Sredozemnom moru dočekalo nas je hladno vrijeme i ponovo su tople maje došle u upotrebu. Sad smo već plovili na visini Otrantskih vrata i neka neodoljiva čežnja za rodnim krajem obuzela nas snova.

Trebalo je samo reći kormilaru 90 gradi desno — kurs Nord i kroz nepuna dva dana bili bi pred Dubrovnikom. Ali . . .

Messinu smo prošli te iste noći, a dva dana kasnije plovili smo pokraj Elbe i Korzike, da bi konačno u samo svitanje slijedećeg jutra ugledali Genovu.

Da, točno smo predvidjeli. Put od 6.200 milja smo prešli točno za trideset dana i šesnaest sati, a da nam noge nisu osjetile tvrdo tlo.

Netko zna reći: Blago pomorcima, bar vide svijeta, a ja bih to malo izmijenio i rekao: Ne, nego mora!

(U nastavku: od Genove do Južne Amerike i natrag)

Primorski pejzaž u blizini Dubrovnika